

Palestinsk-libanesisk motstandskamp i Libanon i 70- og 80 årene

Studentbrigadens fortelling og norske solidaritetsarbeideres brev hjem.

Teksten [*«Understanding the Palestinian-Lebanese resistance»*](#) er et intervju med en av veteranene i den palestinske frigjøringskampen, Mueen al-Taher. Historia er spesielt interessant for oss, fordi han blei en av lederne i ei palestinsk gruppe, Studentbrigaden, som tok imot Palestinakomiteens første helseteam i Libanon, i 1976. Oppfordringa til Palestinakomiteen om å sende helseteam kom fra en av lederne i PLO, Abu Jihad (som seinere blei likvidert av Israel). Det var nær kontakt og mange diskusjoner med folka fra denne gruppa utover -70-tallet. Kontakten blei også personlig og mange blei venner. Noen var på besøk i Norge. Dette kom til å prege Palestinakomiteen og solidaritetsarbeidet, og er en viktig del også av vår historie. Vedlagt dette intervjuet ligger heftet «For PLO i Libanon», som er noe av den samme historia, fortalt av norske solidaritetsarbeidere.

Krigen mot

palestinerne har nå pågått i over hundre år. Vestens stormakter, først og fremst Storbritannia, Frankrike og USA, i kompaniskap med en voldelig sionistisk bosetterbevegelse, har i alle disse åra okkupert Palestina og drept, fordrevet, fengsla, splitta og undertrykt det palestinske folket. Det har vært mange nederlag. Og noen seire. Den største er kanskje at den palestinske revolusjonen ikke er nedkjempa på disse hundre åra. Til tross for de formidable motstanderne. Palestinerne lar seg ikke knekke. Og en ny Intifada er nå i gang: «The Unity Intifada»!

Dette er

fortellinga om Den Palestinske Revolusjonen – al-Thawra al-Filastinya. En del av den. Motstandskampen sett nedenfra. En liten bit. En av mange, som til sammen utgjør denne Revolusjonen. Fortalt av en av deltakerne sjøl, som har levd og fremdeles lever den. Det er ei personlig historie, men også historia til en av de mange folkelige politiske organisasjonene som vokste frem i tida mellom 1967 og 1984. Fra da palestinerne sjøl tok kontrollen over PLO (som til da hadde vært kontrollert av de arabiske statene), og den væpna geriljakampen blei hovedstrategien for frigjøringa av Palestina – «fra elva til havet»! Den strekker seg fra 6-dagerskrigen i juni -67, gjennom PLOs vekst og fall i Jordan frem til 1970. Da blei de drevet ut derfra og fortsatte oppbygging av nye baseområder i Libanon. Kampen her fortsatte frem til de også blei drevet ut fra Tripoli på tampen av 1983. Det er også historia om utviklinga av ei politisk gruppering, for det meste palestinske og libanesiske studenter, ved det Arabiske universitetet i Beirut. Den palestinske revolusjonen var også del av en libanesisk motstandskamp mot Israel, og en del av en folkelig (pan)arabisk revolusjonær bevegelse. Folk fra heile Midtøsten deltok i den palestinske kampen. Denne «Studentbrigaden» blei med i Fatah, og utgjorde en (marxistisk) venstrefløy der. De meinte at frigjøringskamp med baser i naboland ikke var mulig uten breie og solide allianser med lokalbefolkninga. De la stor vekt på uavhengighet, spesielt fra arabiske regimer og stormakter. En svært vanskelig balansegang i Midtøsten, da som nå. De blei av mange sett på som maoister. Mueen al-Taher så ikke på seg sjøl eller gruppa som det, de var ei sammensatt gruppe som aldri danna noe parti. Kina var på denne tida en aktiv støttespiller

for mange av verdens antikoloniale frigjøringsbevegelser, også palestinerne. (Interessant nok for meg, som på den tida så på meg sjøl som en nord-norsk maoist). Gruppen blei raskt deltakere også i den væpna kampen. Og danna etter hvert ei egen avdeling, al-Jarmaq- bataljonen, innafor Fatahs væpna del. (Jabal Jarmaq er Palestinas høyeste fjell).

Jarmaq-bataljonen fikk en viktig rolle i kampen mot Israels invasjonforsøk utover 19 70-tallet, og spesielt under invasjonen og beleiringa av Beirut i 1982. De mista svært mange fightere i kampen. Samtidig var de ofte kritiske til Arafat og ledelsen i Fatah/PLO. Det gjaldt særlig ledelsens tilnærming til forhandlinger med Israel/USA som hovedstrategi. Også tendenser til favorisering, kameraderi og korrupsjon blei kritisert. Sjøl jobba de hardt for å utvikle et tillitsfullt forhold til den libanesiske lokalbefolkninga i de områdene de etablerte basene sine. Og de var kritiske til andre palestinske grupperinger som de oppfatta som sekteriske, og som blei dratt inn i borgerkrigen i Libanon. Dette gjorde kamp mot Israel og sionistene svært vanskelig, mente de. Forholdet til Islam viste seg også å bli viktigere utover -80-tallet, spesielt etter den islamske revolusjonen i Iran i 1979.

Studentbrigaden/Jarmaq-bataljonen forble lojale til Fatah og PLO i heile denne perioden, til tross for kritikken av Arafat.. Det var svært viktig for dem å holde frigjøringsbevegelsen samla. Etter at Arafat og PLO måtte forlate Beirut med sine fightere, omgrupperte en del av Jarmaq-bataljonen og fortsatte geriljakampen mot Israel fra fjellene og Bekaa-dalen i sør, og var en av grunnene til Israels tilbaketog. Seinere flytta de nordover til Tripoli, og deltok i kampene mot Fatah-utbrytere og Syrias hær, da Arafat vendte tilbake igjen. Hvordan det gikk med Studentbrigaden og folka der fra 80-tallet og seinere, må du lese heile fortellinga (og litt av litteraturlista) for å finne ut av. Det er ei spennende historie.

Hvorfor bruke tid på å studere denne delen av palestinsk historie? Det kan jo være interessant for (ut)gamle (nord)norske maoister. Og historia gjentar seg ikke, sies det. Men denne høsten kom det ei ny bok om den (nord)norske okkupasjonstida 1940-45: *Hold ut, vi kommer snart – Sørøya 1940-45*, av Brit Sonja Olaussen. Ei bok om 1500 mennesker (halvdelen av innbyggerne) på Sørøya i Finnmark, som høsten 1944 motsatte seg terror og tvangsevakuering, rømte til fjells og overvintra i gammer, fjellhuler, sommerfjøs og under båtkvelv. De organiserte også små væpna grupper. Den norske okkupasjonshistoria er altså ennå ikke ferdigskrevet, 75 år etterpå. Spesielt ikke den sett nedenfra, langt fra maktas sentrum.

Historia om

den palestinske frigjøringskampen er i Europa og USA prega av palestinerne som offer og hjelpetrengende. Historia om fremtidshåp og motstandskamp, i dagliglivet, kulturelt og politisk, har mindre plass. Eller betraktes innafor ganske trange rammer: motstandskamp mot okkupasjon, kolonialisme og bosettervold blir kjapt stempla som terrorisme.

Vi trenger å høre stemmer som den til Mueen al-Taher. Palestinske stemmer. Fra de som skapte og skaper historia. Som ikke har anna velg enn å reise seg mot (over)makta. Stemmer som gjør det lettere å forstå den globale antikoloniale motstandskampens historie. Og spesielt historia der væpna revolusjonær motstandskamp har vært eller er nødvendig for å forsvare seg og slå seg fri. Som i (Nord)Norge, Irland, Vietnam, Algerie, Sør-Afrika og i dagens Palestina.

Kampen fortsetter!

Lykke til
med lesinga!

Svein Olsen, sentralstyremedlem i Palestinakomiteen
Bodø, desember 2021

[LES: UNDERSTANDING THE PALESTINIAN-LEBANESE RESISTANCE](#)

[LES: FOR PLO I LIBANON: Brev fra Palestinakomiteens helseteam 1976-1978](#)